51. szám.
II. évfolyam.

BARS.

LÉVA.
Deczember 17, 1882.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN: hetenként egyszer, vasárnap.
Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.
A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamácziók a kiadóhivatalhoz utasitandók.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési föltételek.
Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
Előfizetési pénzek postautalványnyal is küldhetők.

Hirdetések.
Hivatalos hirdetések dija a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szóig 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krjával számittatik. E hirdetések után járó dij előlegesen küldendő be.
Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr, kétszeriére 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor dija 20 kr.

A példa vonz.

Barsvármegye közönségének azon nemes tette, melyszerént a lévai gymnázium épületének felállitására 8000 frtot nagylelkűleg adományozott: méltó követőre talált Léva város közönségében.

A város képviselőtestülete e hó 7-ikén tartott közgyűlésében közakarattal s lelkeskedésel hozta azon határozatot, hogy a város a gymnáziumi épület fölállitásához tizenkétezer forinttal járuland.

Szivünk mélyéből üdvözöljük a városi képviselőtestület ezen magasztos áldozatkészségét; melyet a magyar közművelődés oltárára hozni, s a magyar nemzetiség védbástyájának megerősitésére, emelésére s terjesztésére megadni legszebb polgári s hazafiui kötelességének ismerte.

Régen kimondották már államférfiaink, hogy a magyar faj szupremácziája, a magyar állam eszméjének diadala: kulturai kérdés. A kultura körül sorakozni, s azt magyar szellemben terjeszteni oly elengedhetlen polgári s hazafiui kötelesség, mely alól magát e haza polgárának kivenni semmi körülmények között nem szabad.

A város képviselőtestülete tehát fönnérintett határozatával s ünnepélyesen kinyilvánitott áldozatkészségével polgári s hazafiui kötelességét teljesiti csupán, midőn a különben is első sorban őt közvetlenül érdekelt czél elérésére megfeszitett erővel haladni eltökélte magát.

Azonban a szép és nemes tettől, a kötelesség érzetének ily hévteljes felfogásától, s annak egyakaratu ünnepélyes és lelkes kifejezésétől az elismerés legszebb koszoruját elvitatni nem lehet.

S nekünk, mint a nyilvánosság egyik őrének, jól esik regisztrálnunk oly tényeket, melyek míg egyrészről a nemesebb érzés és vágyak fölkeltésére, az áldozatkészség fölébresztésére vonzó például szolgálnak; más részről azon czél eléréséhez, melyet lapunk első föladatai közé soroltunk, eljuttatni hivatvák és képesek,

A gymnázium ezidőszerént két fő, t. i. 5-ik és 6-ik osztálya bérelt helyiségben lévén elhelyezve, s a többiektől egészen elkülönitve, nem mondhatjuk, hogy ez az eljáró tanárok működésének megkönnyitésére szolgálna; s a berendezés a kivánalmaknak egészen megfelelne.

Ideiglenes állapotnak megjárja; de ez ideiglenességnek hosszan tartónak lenni nem szabad; abból kiszabadulni, s a gymnázium fölső osztályainak állandó csarnokot szerezni, a gymnáziumi ügynek fölvirágzása követeli: az erre szolgáló képességet pedig a város ajánlata oly fokra emelte, hogy az épület fölemelése többé kétségessé nem tétethetik; főleg, ha a nagy közönség — mire önnálló egyéb intézeteink a legfényesebb példa — támogatása által istápolni fogja a hazai közművelődést előmozditani törekvő akaratot s ügyszeretetet.

Valóban, a példa vonz! Alig hozta meg a város a maga áldozatát, már is mozgalom indult meg a közönség kebelében a gymnázium épitkezési tőkéjének gyarapitására.

A gymn. lévai bizottsága első sorban is, igen tapintatosan, jótékony czélu mulatságok rendezésével szándékozik igénybe venni a közönség áldozatkészségét.

A gymnázium épületére vonatkozó tervek nagy részben elkészültek, s a legrövidebb idő alatt illetékes helyre jóváhagyás végett föl fognak terjesztetni; ezek fonalán reméljük, hogy rövid két év alatt az állandó gymnáziumi épületet fölemelhetjük, s rendeltetésének: terjeszteni a magyar műveltséget, — a köznek átadhatjuk.

KÖZÜGY.

Népünk legveszedelmesebb betegségének, az elhatalmasodott pálinkaivásnak lehetőleges meggátlása végett a vallás és közokt. miniszter a kir. tanfölügyelőkhöz következő rendeletet bocsájtott ki:

„Gyakran hangsulyoztam különböző alkalmakkor, hogy a népoktatás főfeladata: a nép erkölcsiségének, valamint munkaképességének s ez által anyagi és szellemi jóllétének emelése.

E czél elérésének, vagy legalább megközelitésének többféle akadályai vannak: de nem utósó sorban áll ezek között a tulságos pálinkaivás, mi a nép alsó osztályainál nagy mértékben kezd elterjedni hazánk majd minden vidékén, főleg a fölföldi tót, valamint a rutén és oláh népességnél is, s ahol terjed és egyre nagyobb mérveket ölt: ott a népességet testi és lelki elsatnyulással és vagyoni elpusztulással fenyegeti.

E hajlam terjedését megakadályozni, vagy legalább annyit korlátozni, hogy a mértéktelen pálinkaivás az emberek egészségét tönkre ne tegye, az állam és társadalom, sőt az emberiség érdeke.

Nem czélom, nem is lehetne e helytt az eszközöket mind elősorolni s azok alkalmazása módját elemezni, melyek e czélra alkalmazhatók s melyekre nézve társadalmi és állami intézmények is hatással lehetnek s közreműködhetnek; ezuttal csak azt akarom fölemliteni, hogy ez irányban hatni mindenekfölött a lelkészek és a tanitók vannak hivatva.

A mi jelesen a tanitókat illeti, a tanitó föladata már az iskolában megmagyarázni a gyermekeknek, mily szomoru következményei vannak a pálinkaivásnak; az emberi szervezetre mily rombolólag, az emberi szellemre mily butitólag hat ez italnak élvezete, különösen a tulságos veleélés. Sőt elég alkalma van a tanitónak magával, a néppel való soknemü érintkezéseiben a fölnőtteket is ez irányban oktatni és inteni.

Megengedem, hogy ennek azonnal sikere és kézzelfogható eredménye nem lesz. De mindig igaz marad, hogy „gutta cavat lapidem," az egy irányu, következetes és folytonos működésnek eredménye előbb-utóbb mindig bekövetkezik; s a czél oly üdvös, hogy annak csak némi megközelitése, sőt fölé csak egy lépés tétele is háládatos föladat.

Fölhivom ennéltogva czimedet, figyelmeztesse a tankerületében működő összes tanitókat, hogy valódi hazafiui érdemeket fognak maguknak szerezni és isten előtt kedves dolgot cselekszenek és emberbaráti munkát végeznek, midőn a népet rossz és káros szokásainak elhagyására buzditják a gyermekeket pedig a mételytől már jó előre óva intik s igy a pálinkaivás bűnének terjedését legalább a jövő nemzedékre nézve korlátozzák.

Budapesten, november hó 21-én. Trefort, s. k. „

A nő korszakai.*)

(Folytatás.)

II. Középkor. A nőnem egén föltünt e korban egy, addig ösmeretlen csillagzat, emberi méltósága mély tiszteletének diesö csillaga. Egész fényében ragyogott e tisztelet a lovagrendnél, melynek egyik legszebb erénye vala. A magyar már magával hozta mai honába a nők iránti pietás szellemét, melyet semmi más néptől eltanulnia nem kellett. A mi hölgyeink magas szellemi tulajdonai, erényességük, sőt nem egyszer bebizonyitott hősiségök lehettek okai annak, hogy a magyar asszonyok mindenkor a férfi-nem különös imádásának tárgyai voltak. Igy volt ez azonban a germán népeknél is.

A nők helyzete Európa sötét századaiban, vagyis a római birodalom elvesztétől az első keresztes hadjáratig terjedő időben sem volt sulyos, mert a férfi-nem ekkor sem élt vissza fönségével. A nőkkel megosztatott — ha nem is egyenlően — a családi vagyon.

Annyi azonban bizonyos, hogy kezdetben durvább volt a két nem közötti társas érintkezés, mint a későbbi századokban. Az udvariasság szelleme hölgyekkel szemben a társadalom művelődésének köszönhető, mi a 12-ik századdal veszi kezdetét. Durva időkben, hol a szokások még egyszerűek, mint azt mindenkor láthatjuk az alsóbb néposztályoknál, a nő nem képes bájait kifejezésre juttatni, pedig a természet azért áldotta meg őt ama tulajdonokkal, hogy ellensulyozhassa velök a férfi-nem hatalmát. Ámde azon korban, mikor az urnő termének falait festmények helyet pókháló fedte, tükör hiányában alakját nem vehette birálat alá, az ipar nem szolgáltatta azon tényüzési tárgyakat, melyek külső ékességét emelni vannak hivatva, a nemes izlés kifejtésének eszközei hiányozván: mint a szépnek, izlésesnek, ékesnek istennője nem fejthette ki képességét. Kevésbbé művelt népeknél a nő rendeltetése a házi magány, és kizáratik még azon zajos mulatozásoktól is, melyeket a szeszes italok tulságos élvezete jellemez.

Hanem amint az elegánsabb élvezetek izlése kifejlődik, az izlés, — melyet mindig a nő öröme táplálni — eleinte kisebbszerű, majd az élet fontosabb viszonyaiban fölénye, szerepe emelkedik. Igy pld. ha a finem kihalt, a leány, mint egyedüli örökös, a család fejévé, valóságos független urnővé lon. A nő azon törekvése egyébként, hogy a házi kör ékességévé váljék, nem épen hiuságának tulajdonitandó, hanem oly ösztön, melyet a természettől nyert, hogy azon hóditó tulajdonait érvényesitse — melyek védelmét képezik. És amint az ipar és kereskedelem emelkedett, az észak prémjei, Azsia gyönyörü selymei, a házi ipar aranyművei ékiték a nemesség termeit, különös varázst gyakorolt az izlés és fény maga körül. Itt kezdődik a nő ragyogásának s egyszersmind szereplésének kora.

Már megjegyeztem, hogy udvariasság mindég egyik megszokott s elengedhetlen tulajdona volt a lovagnak, és a gyengék védelme törvényes kötelessége, hanem e tulajdonok enthuziazmusig emelkedtek, ha hölgy lett tárgyuk. Franczia országban, mint a lovagvilág honában, kevés féltékenységet tanusitottak a szép nemmel szemben. Ünnepélyeknél jelen voltak és a férfiakkal vegyesen foglalták helyet a hölgyek termeikben. Egy románcz a többi közt oly ünnepélyről tesz említést, melyen 800 lovag jelenvén meg, mindegyik mellett ült egy hölgy, ki szomszédja tányérjából evett. Ugyanazon tányérból enni — a barátság jele volt s nem egy hölgy boszankodott férje ellen, ha féltékenységből akadályozta őt kiválasztottjával igy érintkezhetni.

Az isten és a hölgyek szeretete közös kötelességnek tartatott

Az ki hü volt párjához, biztosittatott az egyház által arról, hogy üdvözölni fog. Magok a világi törvények is gyakran csatlakoztak a szép nem iránt ezen átalánosan nyilatkozott hódolathoz. A hölgyek azon zord rabló korszakban durva támadások ellen védangyalokként szerepeltek. Aragóni II Jakab rendelte, hogy: „minden férfi, akár nemes, vagy nem nemes, ha valamely urhölgy társaságában volt, bátorságban és bántalmazás nélkül utazhatott legyen — ha csak közönséges gyilkos nem vala". II. Lajos, bourbon herczeg figyelmeztette lovagjait, hogy mindenek előtt tiszteljék a hölgyeket, ne engedjék megsértésöket, mert isten után — ugy mond — tőlök származik minden tisztesség, melyhez férfi juthat. Ugyanoly kitüntetésben részesültek a mi középkorunk hölgyei is. A békében táplált vonzalom, szerelem vezérelte a hősöket a csatasikra is, ez volt vezéresillaguk. Cherbourgnál a csata hevében mozdulatlanul megáltak a hadtestek, még egy lovag párbajra hivta ki az ellenség legszerelmesbikét. Ily kihivás nyomban elfogadtatott s a csata csak akkor folytattatott, ha a bajvivók egyike meghalt szerelmeért. Nem voltak ezek nyomoru kakas viadalok, milyeket megvivnak mai hőseink.

És mig ezen materialistikus korban rendszerént vagyoni érdek dönt a nő választásánál — a középkor leánya a benső emberre, a hősi lélekre vetette szép szemét. És mégis elég laza volt a házassági kötelék. A házassági hűség megszegése a hős elvitázhatlan privilégiumának tekintetett s egy befejezett gavallér e részben, az akkori közvéleménynél fogva oly előnyt élvezett, mint amilyet XV. Lajos ragyogó udvaroneczai magok számára követeltek.

Összehasonlitva ezek után az első és e kor szellemét: látjuk, hogy mig a dölyfös római, nejét rabszolgának tekintette, a középkor közvéleménye a nők oldalán foglal állást, követelve, hogy a férfi minden emberi élvezeteit, sőt jogai nagy részét ossza meg hitvesével. Nem akarom itt az akkori polgári és paraszt osztály nőire is kiterjeszteni figyelmemet.

*) Fölolvastatott Ar.-Maróthon a f. hó 2-án tartott kaszinóestélyen.

Mindkét korszak meghozta gyümölcseit, a római nő megtanulta urát gyűlölni — mint ellenség nem gondolt családja s a haza üdvével, — ellenben a középkori keresztény társadalom hölgyei kebelében meghonosultak az övéik s osztályuk iránti hűség és szeretet erényei, melyekből később a haza s az emberi nem iránti legszentebb érzelmek fejlődének ki. Ezzel leszámolva a második korszakkal, vessünk pillantást a szépnem aranykorába.

(Vége köv.)

Megyei ügyek

Barsvármegye évnegyedes közgyűlése e hó 14- és 15-ik napjaiban tartatott Ar.-Maróthon, a megye székhelyén középszámu közönség részvéte mellett; min egyátalában nem csodálkozhatni, ha tekintetbe veszszük az idő olyszerű nedves járását, melynélfogva utaink több helyen járhatlanok, hidaink pedig in partibus az ár által elsodortatnak. A gyűlés többi tárgyai között, melyekről más helyen, s — alkalommal részletesebben szólandunk — kiemelkedtek: elsősorban is Máriássy, megyei főjegyző inditványa, melyszerént: Barsvármegye közönsége Kossuth Lajost, hazánk nagy fiát születésének 80-ik évfordulója alkalmából üdvözlő irattal tisztelje meg, s a törvhatóság szives megemlékezése jegyzőkönyvbe foglaltassék. Ez inditvány lelkesedéssel fogadtatott el. — Figyelemreméltók voltak még a közgyűlés tárgyai közül: a választások és kinevezések.

Ezek még legvonzóbb tárgyai napjaink autonomikus életének. Élénkséget ugyan, ezek ezuttal nem birtak fölkelteni; mert az érdekeltség csak a jövő év végére tartogatja fönn erejét, amikor is bekövetkezvén az alkalom, a megyei (vendéglő) restauratió: itt kisérti s mutatja meg „quid humeri valeant, quid ve ferre recusent. Egyébiránt az érdekesség ezuttal sem hiányzott egészen; a közigazgatási bizottság tagjai közakarattal — a szavazó lapok mind egyenlők valának — választattak; a kinevezések, t. i. tiszteletbeli jegyzők és szolgabirák — egyakarattal eszközöltettek, amazokat a megye közönsége — állván ez időszerént 41 tagból — emezeket a főispán saját személyében teljesité.

A tiszteletbeli kinevezések tisztelettel, de sajátságos fejcsóválással fogadtattak. Hogy ez a csóválás a hypomocleont helyreállitsa, az ujonan kinevezettek munkásságától függ, melyhez részünkről is szerencsét kivánunk.

Különfélék.

— **Mai számunkhoz féliv melléklet van csatolva.**

— **Greguss Ágost.** † Nem hagy békét nekünk a halál! Ma egyikét, holnap másikát ragadja magával jeleseinknek, nagyjainknak. Egy mintaképét a magyar tudósnak veszitettük el Greguss Ágost személyében, ki f. hó 13-án hunyt el 57 éves korában. Ki volt ő? Egy rejtett fáklya, melynek kiolthatlan lángjától annyi sok költőnk csillaga nyerte a ragyogó fényt. A legnagyobb magyar aesthetikus volt, kinek szigoru s kérlelhetlen kritikája fokozta, serkentette, a magasabb polczra törekedni a magyar költészet és irodalom müvészetét. A kiváló iró és nagy aesthetikus 1825-ben, ápril 27-én született Eperjesen. Még mint igen fiatal ember tanárkodni kezdett Szarvason. Itt találta őt a forradalom, melyben a haza védelmére kardot kötött. A forradalom leveretése után börtönre itéltetett. Fogságából kiszabadulása után állás nélkül maradt, mig végre a Pesti Naplónál nyert alkalmazást. Irodalmi első müvével „A szépészet alapvonalai" czimen nagy föltünést keltve, irta többi — s a magyar irodalomban korszakalkotó kritikai munkáit. Iránya minden müvének bölcselkedő volt, a filozófia nem hagyta el soha, még halálos ágyán is filozofált a halálról humorosan. Érdemeinek elismeréseül tagjává választatott az Akadémiának s a Kisfaludy Társaságnak. Tizenegy év óta pedig, mint az aesthetika előadója, működött a főv. egyetemen; az egyetemi tanári székre ő volt az első, ki meghivatott. — Béke felette!

— A lévai **fögymnázium** jótékonysági bizottsága, legközelebb tombola-estélyt rendez; — vajha a legnemesebb czélt, a mindenoldalu fölkarolás minél előbb a megvalósulás stádiumába vezérelné!

— † **Bodó Béla**, nagyszelezsényi földbirtokos, Barsvármegye bizottsági tagja, f. hó 14-én elhunyt. A boldogult férfikora tavaszán szállt a sirba; a szerető rokonok fájdalmát enyhitse a széles körben érzett őszinte részvét! — A családi gyászjelentés igy szól: «Özv. Bodó Simonné szül. Frecska Zsuzsánna, özv. Bodó Béláné szül. Missura Irén, Konkoly Gyuláné szül. Bodó Ilona és férje Konkoly Gyula szomorodott szivvel jelentik fia, férje, testvére, illetve sógora: tekintetes Bodó Béla urnak f. évi deczember hó 14-én, éjjeli 11 órakor, 32 éves korában, boldog házasságának 7-ik évében, tüdővészben történt elhunytát. A boldogult hült tetemei Nagy-Szelezsényben, f. hó 16-án, d. u. 2 órakor fognak az ágost. reform. egyház szertartásai szerént örök nyugalomra tétetni. — Áldás és béke lengjen porai fölött!»

— **A helybeli kaszinóegylet** f. hó 19-én, d. u. 2 órakor, saját helyiségében rendes közgyülést tart. A gyülésen — amint az a meghivóból kitünik —: az igazgató jelentése és a tisztujitás mellett az alapszabályok megváltoztatása is szőnyegre hozatik. — Itt nem mulaszthatjuk el némi észrevételt tenni arra nézve, hogy az alapszabályok megváltoztatása iránt nem táplálunk vérmes reményeket. Igaz, hogy az alapszabályok még az ötvenes években keletkeztek, de daczára az akkori korszak korlátozó körülményeinek, az alapszabályok még ma is oly jóknak bizonyultak, hogy talán páratlanul állnak az országban. Mert keretükon belül oly tág, oly szabad működés engedtetik, hogy bármely korszerű, jó és nemes ügy előmozditását teljesen szabad kézzel lehet eszközölni; sok évi gyakorlat igazolta ezt. Kérdés: a szándékba vett ujabb szabályok lesznek ily czélhoz vezetők s a szabad fejlődés nem lesz-e korlátolva általuk? Mert az uj szabályok körmönfont szakaszai, a megszabott körvonalon belül, csakis megszabott működést parancsolnak; s igy az oly könnyen előfordulható egyéb jó ügyek nem nyerhetnek többé pártfogást mint az eddig történt. Lehet, hogy az igazgató-választmánynak az ujitásra speciális okai vannak; remeljük, hogy csakis alapos érvekkel támogatva válik határozattá az uj szabályok behozatala.

— **Valló János** szinérszegi állami népiskolai tanitót a vallás és közoktatási miniszteriummal egyértőleg, Árva, Bars, Esztergom, Hont, Komárom, Liptó, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Turócz és Zólyom megyékre, Pozsony, Komárom, Selmecz és Bélabánya sz. kir. városok területére kiterjedő hatáskörrel, ménészeti vándortanitóvá nevezte ki ideiglenes minőségben a földm. miniszter

— **Adakozás.** A kisdedóvodai ünnepély emeléséhez járultak ujabban: Névery Sándorné 1 frt., Zanáti János 40 kr., Hajnalm 20 kr., Kubánek 40 kr., N. N. 30 kr., Kolibal 20 kr., Grotte 20 kr., Nyitrai Ferenczné 1 frt., Takács 20 kr., Schmidtberger 40 kr., Firtusz M. 20 kr, Pólya Józsefné 50 kr., Berdachné 20 krral. Az eddig befolyt összeg: 10 frt 20 kr. Adományt még a mai napon elfogadunk.

— **A kis-tapolcsány-aranyos-maróthi** gyalogjáratot folyó évi deczember hó 10-vel megszüntette és helyette Kis-Tapolcsány-Aranyos-Maróth közt f. hó 11-től kezdve, naponkénti küldöncz postajáratot rendezett be a pozsonyi Postaigazgatóság. — Ugyancsak barsmegyei Nagy-Lovcsa községben uj postahivatal lépett életbe folyó évi deczember 1-én, mely postahivatal kézbesitési körébe, az eddig Vichnyéhez tartozó Prochott, nemkülönben a Bars-szent kereszthez tartozó Nagy Lócsa, Alsó-Felső-Trnovka és Presztavlk községek osztattak be.

— **A karácsonyi szünnapok**, a helybeli fögymnáziumban és a tanitóképezdében: f. hó 23-án kezdődnek és tartanak a jövő, 1883. évi januarhó 2-áig.

— **Postai mizeriák.** Manapság, a villany-korszakban elengedhetlen föltételnek tekintjük a gyors közlekedést; ma már másnapi, vagy plane harmadnapi ujságot olvasni: szánalomra méltó körülményt jelent. — E szánandó állapoton segiteni, a mennyire a közlekedési viszonyok engedik, minden haladást pártoló közönségnek legfőbb óhajtása. — Léva város közönsége s vidékének nagyszámu intelligenciája is azon szomoru helyzetben van, miszerint lapjait más-, sőt van eset reá, hogy harmadnap kapja. — A lévai postahiva-

Tároza.

Petőfi szerelme.*)

Petőfi másnap elutazott. E tett, igy röviden futólag elmondva, Petőfit igen kedvezőtlen világitásban tünteti föl, de ha mélyebben vizsgáljuk: nem léhaságot látunk benne, hanem egy kétségbe esett lépést, melyre a heves szerelem s a sértett hiuság szokták ingerelni gyakran a legnemesebb természeteket is, ha nincs önuralmuk.

Petőfi azt hitte, hogy a leány nem akar hozzá nőül menni, csak játszott vele; e feletti bosszujában hirtelen megakart házasodni, mintegy azt hazudva, hogy nála is csak játék volt ez.

A szenvedélytől üzetve szórakozást keresett; a megörüléstől lehetett őt félteni, elhagyta a fővárost s szeretetreméltó barátjánál, Teleki Sándornál, Koltón keresett vigaszt sajgó sebeire; elvegyült itt a nép között s megéneklé azok ezer baját.

Ez időben Petőfi költői lelkesedése sokszor föllobbant a czigányokért. Azok közé tartozozott a szép Pila Anikó is, kinek lángoló fekete szemeiről, picziny kezeiről és lábairól sokat beszélhetnének Petőfi elröppent szavai. Mindezen szórakozások nem voltak képesek feledtetni az erdődi csillagot; ott ragyogott az folyton lelke egén, sugarai elől nem volt képes menekülni. Folyton tépelődik, dul kebelében a kétséges remény s akkori dalaiban a fájdalom visszhangja szól:

„Álmodtam szépet gyönyörűt,
Álmodtam és fölébredék.
Mért keltettél föl oly korán?
Mért nem hagytál álmodni még?
Mit a való nem küld reám,
A boldogságról álmodám.
Miért bántottad álmomat?
Oh istenem, oh istenem!
Hát a boldogságról nekem
Még csak álmodni sem szabad?"

Sokat szenvedett a költő, de szenvedett Juliája is; a szerető gyermek atyjának tett igéretét nem akarta megszegni, s fájt, hogy Petőfi kétkedik vonzalmában s tőle hidegen, megvetéssel távozott. — Petőfi távozása után másnap Szendrei, Debreczenbe ment s épen azon paphoz szált, ki elbeszélte neki, hogy milyen találkozása volt neki Petőfivel Az atya ebben Petőfiről táplált itéletét látta igazolva s haza menvén, rögtön elbeszélte leányának. A leányt végtelen lesujtá a hir és sok időn át vigasztalhatlan maradt.

Végre mégis közeledtek egymáshoz, hosszas levelezésben folyt a per a debreczeni história miatt, mig végre elsimult a dolog s kibékültek. Természetesen még a költővel szemben is a nőé volt az utósó szó:

„Hosszu idő, egy örökké valóság
Lesz várásomnak minden napja majd.
Nézem magam, mint tengerek hajósát,
Kit a szél a part közelébe hajt;
De itt megfordul a szél s látja bár a révet
A küzdő hajós: nem közeledhetik.
Kinos keserves lesz ez örökszonyu élet,
Hanem érted még a kín is jól esik".

A levelezés ezután is folytonosan tartott. A leányt atyja ujra, meg ujra intette, hogy ne gondoljon a Petőfivel való házasságra, mert előre látom — ugymond — hogy: ‚két ily heves természetű, ábrándos lélek együtt boldog soha sem lesz". De másrészről kimondotta, hogy az év eltelte után, mely elég idő a komoly megfontolásra és egymás megismerésére, önakaratára bizza leányát.

Igy várt a leány nyugodtan s Petőfi türelmetlenül; el-el látogatva Szatmárba, hogy jegyesével találkozzék, de az atyai házat gondosan kerülte.

A hosszu év alatt hányszor összevesztek, kibékültek a szerelmesek! — mulatságára, avagy bosszantására a jó szatmáriaknak; a kedves családról, hol a két szerelmes találkozni szokott, mindig szivesen emlékezett meg Petőfi, sőt Jókai is eljár oda még mostanában is látogatóba.

Az ősi családnak két leánya volt: Lilla és Berta, mindkettő ünnepelt szépség. Tőlük hallotta Jókai a következő érdekes epizódot:

Egy alkalommal az ifjabbik hölgynek, az ábrándos szőke szépségnek, Bertának azt mondá Petőfi:

„Ha Juliámat oly nagyon nem szeretném, önnek a lábaihoz horulnék, hogy imádjam".

„Engem bizony ne imádjon — mondá neki a szőke gyermek — mert énnekem maga ugyse kellene. — Hanem ha maga olyan nagy költő, hát irjon nekem egy verset, de mindjárt: hadd látom, hogyan csinálja?"

Petőfi készségesen engedett a fölhivásnak, — tollat, papirt fogott, de kikötötte, hogy a szép fölszólitó ott üljön előtte, hogy arczáról gyujthassa meg költői föllángolását, s akkor irta, mint egy arczkép festő, az előtte ülő mintáról a következő kedélyes költeményt:

„Szép mulatság téged néznem,
Szőke kis lány,
Te kis bimbó az ifjuság
Rózsafáján.
Elnézem én szemed s' ajkad
Untalan;
Ajkadon szived s szemedben
Lelked van."

Majd a költemény végén pajzán enyelgéssel igy szól a kis hölgyecskéhez:

„Mit mosolygasz, mit mosolygasz
Csintalan lány?
Amit itten magyaráztam,
Már tudod tán?
Oh nem, azt még nem teszem föl
Felőled.
De ha így van, annál jobban
Becsüllek".

Eközben mindinkább közelgett az idő, a kikötött egy év leforgása, midőn Juliáját oltárhoz vezetheti. Ugyanazzal a tollal, mivel az iménti verset irta — kérte föl Tompát és Jókait, hogy legyenek násznagyai. — Azonban nehány hét mulva már össze volt tépve a rózsalánczc. Holmi kisvárosi pletyka egészen földulta boldogságát.

„Nem veszem már el; mert megtudtam, hogy egy német katonatiszt, gróf udvarolt neki! Német! katonatiszt és gróf! Háromszoros ellenség!"

Ekkor énekli keserüségében:

„Most már egyébb nincs hátra,
Mint őt felejteni;
Ki innen, ki szivemből
Emlékem kincsei".

Majd a könnyüvérüséget játszani akaró daczolás ily szókra fakad ajkán:

„Mi most nekem
A szerelem?
Rózsafán kis madárfészek,
S ha földúlja a fergeteg,
Odább szállok, mást épitek".

Később Juliávali kibékülés után irt versében igy szól:

„Könyelműség szárnyát
Vállaimra vettem,
És a csapodárság
Pillangója lettem".

Itt érdekes tudni, hogy a csapodárság pillangójának volt egy hajnalkavirága, amely körül Petőfi a katonatiszt udvarlása miatti bosszujában röpködött.

A szép szőke angyalért, (kiről imént emlékeztem), meg nem tagadta volna Juliáját, lelkének bálványát; hanem e bálványt a falusi mendemonda miatt ledöntötte, s helyébe ültette a puszták szülöttét, a kóbor czigány-vajda pinczeszét, Pila Anikót.

Sértett szerelmi bosszujaban a szép czigány leányt rajongta körül, kivel, mint Teleki Sándor gróf jobbágyával, a koltói kastélyban volt viszonya.

Azonban az idő mult; a sziv felejtett; s a ledöntött bálvány ujra ott állt magasztosan a költő szerelme oltárán. — Kibékült Juliájával s 1847. szept. elején jegyet váltottak. — Ujjongó örömmel, egészen gyermekies boldogsággal irja le a tényt következőkben:

„Itt a gyűrű, itt a gyűrű,
Itt van végre ujjamon.
Itt van ajka, itt van ajka,
Itt van végre ajkamon!"

Esküvőjük ugyanez év szept. 8-án ment végbe az erdődi várkápolnában.

*) Gyulai Pál egyetemi tanár előadásai, Jókai Mór és gr. Teleky Sándor hirlapi közleményei után összeállitva.

tal (1881-iki) kimutatása szerént (bele értve a könyvkereskedő utján átvett hirlapokat is: 158 féle lap, 738 példányban — összesen mintegy 60,000 drb. érkezik hozzánk. E körülmény fényesen igazolja, hogy közönségünk haladni vágyó s nem egyszer adott már kifejezést azon óhajtásának: vajha aznapi ujságot olvashatna! — Sajnos, e kivánsága még ma sem teljesült. — Mennyivel boldogabbak nálunk az ipolyságiak; ők d. u. 1—2 órakor már olvassák a budapesti lapokat, melyek hozzánk, (ha el nem késnek), másnap reggel 8—9 órakor érkeznek meg. — Különös!, Ipolyság a vasuttól ép annyira fekszik, mint mi; de a Szobb—Nánai vonal menettávolát véve, ½ órai különbségnél többet alig vehetünk s mégis: 18 — óra mulva jut hozzánk a hirlapi posta!? — Ha már a postaigazgatóság a Nána—Lévai posta-járatba nem akarja beilleszteni (talán költségkimélés miatt) e külön hirlapi szállitást; vajon mi áll utjában annak, hogy Ipolyságról a mi hirlapi szállitmányunk azonnal nem indittatik utnak? — Ha a t. igazgatóság ezirányban elhárithatná az akadályokat, s a helyett, hogy Ipolyságról este 8—9 órakor inditják a küldeményt, 1—2 órakor (Ipolyságra érkezés után azonnal) történnék a szállitás: mi, lévaiak azon szerencsés helyzetbe jutnánk, hogy d. u. 5—6 óra tájban olvashatnánk aznapi lapjainkat. — Vajha a t postaigazgatóság Léva s vidékének érdekében óhajtásunkat végre megvalósitaná!

— **F. hó 13-án Körmöczbányán** Beldovits Apollinár, szt. Ferencz rendű szerzetes és több éven át elemi tanodai hitoktató, élte 39. évében meghalt. Sirjába is követi őt azon kedveltség, melyben éltében kicsinynél és nagynál részesült.

— **Borászati értekezlet** tartott f. hó 10-én Léván, a városház termében a helybeli több bortermelők értekezlete, egy borászati szövetkezet létesitése tárgyában. Az eszme gróf Keglevich István, a barsmegyei gazdasági egyesület, és az országos gazdasági egyesület borászati szakosztálya elnökétől származik; melynek érvényesitése tárgyában Budapesten. e hó decz. 17-ikén országos borászati gyűlés tartatik. Az eszme, a lévai bortermelők által kedvezőleg fogadtatván, a gyűlésre Budapestre megjelenni: Bolemán Ede kéretett föl.

— **Hymen.** Szilányi Lajos, ar.-maróthi kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezető eljegyezte Wertheimer Irmát, Szt.-Mihály-urról.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Prónay Béla, kir. ügyészségi irnokot Ipolyságról, a balassa-gyarmathi kir. ügyészség fölügyelete alatt álló központi fogházhoz, ideiglenes minőségben fogházfölügyelővé nevezte ki.

— **Hidegviz, mint házasság közvetitő.** Pozsonyban történt. Egy fiatal ember haladt végig az utczán s egyszerre csak — hideg vizzel nyakon öntik egy ablakból. Dühösen rohan föl az illető házba, s ime, amint belép, egy remegő szép leányt lát maga előtt, ki dadogva kér tőle bocsánatot. Fiatal emberünk persze mindjárt feledi a hidegvizet, melege kezd lenni és — és beleszeret a szép ismeretlenbe. — A napokban már meg is lesz a menyegző. Képzelni lehet, hogy ha a szép menyasszony már a házasság előtt „megmosta" a vőlegény fejét, hányszor fog az megesni a házasság alatt! B. H.

— **„Vénusz áthaladása."** Ilyen czimen egy csillagászati lap jelent meg a mult hetekben Párizsban. — A Vénusz csillagról tudni kell, hogy minden 1000 évben 14-szer fordul elő ugynevezett „Vénusz áthaladás." Minthogy az idei Vénusz-áthaladás épen 14-ik volt a jelenlegi évezredben, a legközelebbi áthaladás a jövő ezredre esik. A fönt nevezett lap speczialiter alkalmi lap lévén, az idén tehát még csak az első száma hagyta el a sajtót. A kiadóhivatal nem is mulasztotta el értesiteni a tisztelt közönséget, hogy „lapjának 2-ik száma a 2004-ik év juniushavának 8-ik napján fog megjelenni, vagyis ama napon, melyen egy ujabb Vénusz-áthaladás fog történni." — Vajon akad-e majd e lapnak sok előfizetője?!

— **Szerencsétlen halál.** F. hó 15-én. esti 5—6 óra közt, Turóczy Tamás, lévai születésü s illetőségü, 59 éves molnársegéd, a lévai hengermalommal összekötött fürészgépnél, midőn a géphuzószijat, a még folytonos működésben levő kerekek közül a szokott helyre akarta elhelyezni, eközben a szij jobb lábát a kerekek közé sodorta, olyannyira, hogy a szerencsétlent alig néhány percz alatt darakokra szaggatta.

— A **selmeczbányai erdőakadémia** hallgatói miniszteri rendelet szerént oldalfegyvert fognak viselni. de csak kardbojt nélkül és csupán ünnepélyes alkalmakkor; sipkájuk homloklapján pedig ép olyan aranyhimzésü tölgy-koszoru alkalmazandó, minő a kincstári erdőtisztek és kir. erdőfölügyelőségi személyzet számára van megszabva.

— **A losonczi állami tanitóképezde** tanárikara Arany János emlékszobrára, folyó, deczemberhó 16-án az állami tanitóképezde zenetermében természettudományi, szavalati, ének- és zeneestélyt rendez.

— **Lapunk e jelen számához** mellékelve veszik t. olvasóink Légrády testvérek, fővárosi könyvkiadók nagy választéku hirdetését, melyet a közelgő karácsonyi ünnepek és az ujév alkalmából illő figyelembe ajánlunk.

— **Zemplénmegye** f. hó 5-én tartott rendkivüli bizottsági ülésén a következő határozati javaslatot fogadta el: „A magyarosodást és népnevelést Sárosmegyében terjesztő egyesület körlevelében foglalt nézeteket és fölhivást Zemplénmegye elfogadja és magáévá teszi; s egy választmányt küld ki azon utasitással, hogy a sárosmegyeihez hasonló egyesület megalakulását eszközölje és eljárása eredményéről a jövő tavaszi közgyülésre jelentését mutassa be. Kijelenti a megye már ez alkalommal is, hogy az egyesület védnökségét, gyámolitását és működése fölötti főfelügyeletet magának fönntartja". A választmány már meg is alakult kerületenként, melyeknek föladata: a magyarosodás érdekében a lehető eszközöket fölhasználni és ennek eredményéről annak idejében jelentést tenni.

— **Rövid hirek.** Rendkivüli időjárás ez a mostani tél: Karinthiában földrengés, Klagenfurtban hideg havas idő, Triesztben pedig villámlás és menydörgés között fölhőszakadás és jégesés volt; nálunk pedig feneketlen sár uralkodik. — **Magyar találmányról** beszél a fáma ujolag; egy Fodor István nevü, pozsonyi ifju ember egy oly találmánnyal lepte meg a világot, mely a vasuti kocsikra, vagy egyébb forgalmi járműre alkalmazva, ritka pontossággal határozza meg a mozgás gyorsaságát, s minden egyébb körülményeit. — **Arabi** pasa és társai egyelőre Ceylon szigetre számüzetnek; igy végezte ezt az angol haditörvényszék. — **Ujabbi botrány** adta elő magát a képviselőházban, hol Rohonczy képviselő és Hieronymi, min. államtitkár sértő és illetlen kifejezésekkel éltek egymás ellenében; az eset párbajjal végződött. — **Sátoraljaújhelyről** tizennyolcz zsidóleány vándorolt ki legközelebb Amerikába. Mi birta őket e merész vállalkozásra? arról nem szól a krónika. — **Mily gyorsan** épül egy város: példa erre Kingston városa. mely csak hat héttel ezelőtt épült Amerikában és már is 1200 lakosa van. (Jól siethettek vele! Szerk.) — **114 éves asszony** hunyt el a m. hó 28-án, Nagy-Becskereken. — **A Tisza** rohamos áradása miatt egymást érik a balesetek; az erős ár sok helyen jelentékeny károkat okozott már eddig is. — **A pozsonyi** zsidóellenes zavargások idejében kormánybiztossá kinevezett Eszterházy István gróf ebbeli tisztjétől fölmentetett; s igy megszünt a 2-havi kivételes állapot, mit a zsidóellenes kravallok vontak maguk után. — **Tolonczok** lázadása volt Bécsben e napokban, hol az őröket rövid küzdelem után kiverték az egybezsufolt tolonczok, összezuztak mindent, s meggyujtották a matráczokat, hogy az épületet fölpörzsöljék; csak erős katonai közbelépés vetett véget a lázongásnak. — **A török zultán** hir szerént megengedte a franczióknak, hogy a vöröstenger mellett gyarmatot és flotta-állomást alapitsanak. — **Nagyszerü** cseppkövés barlangot födöztek föl Szepes-Béla körül a k.-ponti kárpátokban, hol a sikátorok, termek s fülkék egész tömkelege tárul föl a szemnek; a barlangnak viszhangja bűvös hatásu s élénken emlékeztet az ércz- és üvegharang hangjára. — **Ez is szép tiszteletdij!:** Az egyesült államok szerencsétlen elnöke — **Garfield** orvosainak összesen 42,000 frtnyi tiszteletdijat fizet az állam a gyógykezelésért. — **Haynald** bibornok-érsek az egyházi zene emelésére évenkénti 300 frt. dijat tüzött ki; e dijat az idénre Farkas Ödön, a kolozsvári zenede igazgatója egy zenemisével nyerte el. — **Oroszországban** legujabban — hir szerént tervbe vétetett: hogy az ott lakó összes zsidóság megszámláltassék. — **Mailáth Sarolta** kisasszony, Mailáth György országbiró leánya a királyasszony udvarhölgyévé neveztetett ki. — **A Wittenbergi** egyetemen jelenleg 8 magyar ifju hallgató is van, kik egy társulatot képezve, a magyar névnek örvendetes tiszteletet szereztek; az ottani németek a magyar dalokat gyönyörrel hallgatják az ifjak estélyein, sőt egyes németek magyarnyelvi órákat is vesznek az ifjaktól; a magyar izlés kezd előtérbe lépni, amennyiben a nők magyar zsinóros ruhákat, az ifjak pörge kalapokat kaptak föl a vidékben. — **Mibe kerül a béke?** Béke idején 6 millió katona van fegyverben az egész földön; ez a béke belekerül évenként 18 milliárd forintba. Világháboru esetére pedig 43 millió katona áll harczkészen. — **A legrövidebb nap** ez évben f. hó 21 én lesz; ekkor a nappali időszak 8 óra, 22 perczből áll.

Apróság. Érdekes végrendelet: „Mindenekelőtt hálákat adok te néked, fő'ség s uristen, hogy megengedted érnem halálom óráját. — Tartozok 120 frt'al. — Imre sógor testvérángyának a fia tartozik 85 frttal. A 120 frt. ebből menjen ki, meg a 92 frtból is menjen ki, akit a Pista gyerekre költöttem, oszt mégis csavargó lett". J. Nk. Sz.

Esküvő előtt pár nappal vendégül állitott be a lantos vőlegény a koltói kastélyba, hol — miként azelőtt, ugy most is szivesen látott, üdvözölt jó barátként fogadtatott; de kedve nem volt; — látszott, hogy valami nehéz föladaton töri fejét. — Vacsora alkalmával még is csak előadta baját házigazdájának, Teleki Sándor grófnak.

„Valamit szeretnék tőled kérni, de az igen nagy dolog.

— ‚Ami emberileg lehető, teljesitem'.

„Én házasodom: nőmet nem tudom hová vinni. — Utazásra pénzünk nincs: engedd meg, hogy mézes heteinket itt tölthessük Koltón".

‚A legnagyobb örömmel'.

„Még ez nem minden. Tovább is megy a kivánságom. — Arra kérlek, hogy az alatt te tünj el a házadtól, hadd legyünk mi itt egyedül".

‚Az is meglesz'.

„Még többet is kérek. Küldj el ettől a háztól minden cselédet, hogy ne maradjon itt kivülünk egy élő lélek se".

‚A Pila Anikót is?'

„Azt legelébb"!

És Teleki Sándor megtartotta szavát, kiüritette a kastélyt, ő maga adta át Petőfinek a kulcsokat s ő maga Kolozsvárra ment lakni ideiglenesen.

Az esküvő megtörténte után beköltözött Petőfi nejével együtt a koltói kastélyba; ott élte a mézes hetek édes perczeit. — Képzelhetni a lánglelkületü költőnek boldogságát, mit szive választottjával annyi viszontagság után élvezhetett.

Maga irja egyik levelében:

„Ez a három hét, amit itt töltöttem, testvérek között is megér három menyországot!"

Ez édes boldogság sejtő tudata nyilatkozik az esküvő előtt irt költeményeiben, hol igy szól a többek között, midőn a nőtlenségtől búcsuzik:

. . . „Isten hozzád! vidd el tarka zászlód
Másfelé, hogy uj hivet szerezz;
Fehér zászló kell nekem már, és az
Feleségem fejkötője lesz".

Jegyesének édes merengéssel zengi el, hol fogják tölteni házasságuk első napjait, igy pl. midőn a koltói kastélyt rajzolja neki:

„Azokon a szép kék hegyeken túl
Fogsz te élni kedvesem ezentúl.
Ott fogsz élni boldog férjed mellett,
Kit boldoggá egyedül szived tett.
. . . . . .
Ott gyakorlom én be azt a régen
Ohajtott szót: „Kedves feleségem!"

(Vége köv.)

LEVELEZÉS.

Óhaj, deczemberhó 10-én.

T. Szerkesztő ur!

Engedje meg kérem, hogy az alább következendőkről szólhassak becses lapja tisztelt olvasó közönségéhez.

Verebélyi egyházkerület, illetve Bessenyő község szeretett lelkipásztorától való elválása fájdalmát akarom jelen levelemben tolmácsolni.

Bessenyő község legmélyebb tiszteletre méltó plébánosa, Viszolajszky Alajos úr, Bessenyőn hosszu évekig viselt, áldásos sikerrel koronázott egyházi ténykedése után, kegyelmes főpásztorunk által nyugalomba helyeztetett.

A hófehér-ősz aggastyán novemberhó 26 án végzett szent miséjével fejezé be bessenyői egyházi működését. Ezt megelőzőleg szent beszédet tartott, melynek végével igen szépen, valóban a szivekhez szólva vett bucsut hiveitől, kik válásuk mély fájdalmának szünni nem akaró könyhullatás s hangos zokogással adtak kifejezést.

A felejthetetlen emlékű lelkipásztor állandó lakhelyét Esztergommegyébe, Doroghra tette át, hol szerető rokonai körében akarja élni élete hátralevő idejét.

Még egyrészt fájdalmas volt a megválás az egyház s a tanügy e fáradhatlan buzgalmu bajnokától, másrészt a legnagyobb örömmel fogadta a nevezett község körébe november 29-én érkezett derék uj plébánosát, Pelczer Lipót urat, ki eddig az esztergomi fő székesegyházban végzé papi teendőit, mint karkáplán.

Adjon a mindenek bölcs alkotója az eltávozottnak boldog megelégedését hátralevő napjaiban; s a megérkezettnek áldást és szerencsét uj pályáján!

Krizsanóczy Ágoston,
kántortanitó.

Közönség köréből.

Nyilatkozat.

A Huberth Vilmos úr és Nemessányi Miklós ur között fölmerült becsületsértési ügy előttünk lovagias uton elintéztetett.

Kelt Léván, 1882. évi decz. hó 10-én.

Konkoly Sándor,
Belcsák László,
mint Huberth Vilmos úr megbizottjai.

Dr. **Csáp Miklós,**
Holló Sándor,
mint Nemessányi Miklós úr megbizottjai.

Értesités.

A helybeli irgalmas nővérek intézetében f. hó 24-én, délután 4 órakor karácsonyfa-ünnepély lesz; ez alkalommal az óvoda növendékei kis előadást tartanak melyre a kedves szülők, nemkülönben a kisdedek barátai tiszteletlel meghivatnak.

Léván, 1882, december hó 16-án.

Az intézet elöljárósága.

Tudósitás.

Van szerencsém tudatni, hogy mindenféle Hirlapokra, folyóiratokra s divatlapokra előfizetéseket elfogadok s kérem e végett legkésőbb folyó hó 25-ig nyilatkozni, hogy a kivánandó lapok pontos megküldésére nézve kellő időben intézkedhessem.

Egyszersmind megemlitem, hogy nálam a jövő évre mindenféle: kézi-, zseb-, tárcza-, irodai s humoristikus naptárak, — továbbá karácsonyi s ujévi ajándékul alkalmas irodalmi termékek, diszművek, ifjusági iratok s egyébb czikkek nagy választékban kaphatók.

Léva. Teljes tisztelettel

Beszedits Sándor,
könyvkereskedése.

Irodalom és művészet.

Magyar Czipészek Közlönye. F. évi október 15-ike óta Budapesten egy czipész-szaklap jelenik meg, mely az illetékes szakköröknek melegen ajánlható. Előfizetési dij: egész évre 4 frt, negyedévre 1 frt. Az előfizetési dijak a „Magyar Czipészek Közlönye" szerkesztőségéhez Budapesten czimzendők.

Pénzügyi tárczanaptár 1883. évre, szerkeszti Zachar Gyula. Megjelent Posner Károly Lajos m. kir. udvari szállitó kiadásában; és a Magyar Pénzügy kiadóhivatala (Budapest, Nagykorona-utcza 8.) utján 1 frt 50 krért bérmentesen kapható. E hiányt pótló művet melegen ajánljuk a szakférfiak figyelmébe.

Zenekedvelők figyelmébe! A „Magyar Dal-Album"-ból mint a magyar népdalok egyetlen folyamatban lévő egyetemes gyűjteményéből megjelent a IV-ik kötet 2-ik füzete is a 621—640. sz., következő dallamokkal: 1. Az én rózsám boglyát tetéz. 2. Az ifju ledérkedik. 3. Azt a barna helyre kis lányt. 4. Azt gondolom, hogy nápsugár éget. 5. Azt kérdezed szőke kis lány. 6. Ágról-ágra száll a madár. 7. Árok is van, gödör is van. 8. Árokszállásánál volt egy veszedelem. 9. Árvalányhajt lenget a szél. 10. Balatonon leng a hajó. 11 Baraczk kofának a lánya. 12. Barna leány, haj! 13. Barna menyecskének szeme. 14. Bágyadt szellő sóhajtozik. 15. Be szépen ég az a gyertya. 16. Be szépen szól a klarinét. 17. Beteg vagyok ki gyógyít meg? 18. Béborula már elmula. 19. Bodrog partján nevekedett tulipán. 20. Boldog éjjel, együtt vagyok rózsámmal. A „Magyar Dal-Album" IV. kötete ismét 10 havifüzetben jelenik meg és pedig 200 dallamtartalommal. Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 frt 80 kr, félévre: 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések legczélszerűbben postautalványon a „Magyar Dal-Album" kiadóhivatalához, Győrbe intézendők.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek (kik részint szóval, részint levélben tettek szerkesztőségünknél kérdést a lévai kaszinó legutóbbi estélye alkalmával történt sajnálatos eseménynek lapunkban „mért nem történt közlése" miatt). — Mi ugy fogjuk föl az eseményt, mint privát jellegü dolgot, melynek a nagy közönséggel viszonya már nincs. Egyesek között történt, magán sérelmeket nem orvosolhat a sajtó s mint ilyent, mi sem emlitettük azt föl hasábjaink között. Egyébbiránt az egész esethez hozzászóltunk volna, még pedig erélyes hangon, ha az egymást sértő felek cselekményével megsértve látnók becsületét azon testületnek, melynek helyiségében a kérdéses esemény megtörtént. Az eseménynek a kaszinóra vonatkozó hatása abban nyilatkoznék, hogy az intézetnek egyik vendégét, saját helyiségében, az intézetnek épen egyik tagja sértette meg. — Köztudomás szerént azonban a nevezett intézet legutóbbi választmányi ülésén, az illető, a történtekért bocsánatot kért tettéért; továbbá ugyancsak a sértő — mint kaszinói tag — az esemény utáni napokban több illetékes egyén előtt ünnepélyesen megkövette az általa megsértettet — mint a kaszinó vendégét. — E szerént az intézet választmánya a kettős bocsánatkéréssel — a kaszinóra vonatkozólag — kiegyenlitettnek tekinti az egész dolgot. Már most mi eredménye volna, ha ez ügy a sajtóban a nagy világ szellős teréin meghurczoltatnék?! Bizonyára ez által csak az illető intézet jó hirnevén ejtenénk csorbát és ezt ép ugy meggyőződésből nem akarjuk megtenni, valamint a nyilvános megtámadás, — avagy fölszólalás terére is meggyőződésből nem léptünk. — Mi történt továbbá a sértő felek egymás irányában való ügyének elintézésével? Ez ismét magán dolog, mely mi reánk nem tartozik.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

312.1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbiróság 1882. évi április hó 15-ikén 409-ik számu végzésével Mocsy Lajos ügyvéd által képviselt **Egenhófer** Sebestyén garam-mikolai lakos felperes részére, **Pompos** Lajos garam-szentgyörgyi lakos alperes ellen **81 frt.** követelés és járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás fotytán nevezett alperestől lefoglalt és **600 frtra** becsült ingóságra az árverés elrendeltettvén, — annak a garam-szentgyörgyi község biró házánál leendő megtartására határidóül 1883. évi **Január hó 5-ik** napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki, a mikor a biróilag lezálogolt, és a szentgyörgyi határban Garamon levő **hajós-malom** összes belszerkezeteivel együtt a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett s szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Egyuttal közzé étetik, hogy mindazok, akik a lefoglalt malomra elsőbbséggel birnak, elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt, alulirt végrehajtónál annyival inkább bejelentsék, mert a különbeni jog hátrány őket terhelendi.

Kelt Léván 1882. Deczemberhó 13-én.

LITASSY NÁNDOR bir. végrehajtó.

---

cs. kir. bécsi átalános

Russ Károly-féle — vízhatlan borkenőcs

Van szerencsénk a n. é. közönségnek becses figyelmébe ajánlani

Vas-, füszer-, csemege-, déligyümölcs-, ananász-, rum-, orosz thea- és nagy választéku **czukorkák**-ból álló

Raktárunkat,

melyben egyszersmind

Karácsonyi és Ujévi ajándékoknak

való alkalmas czikkek is kaphatók.

mély tisztelettel

Kern Testvérek

Léván, Fő-utcza 62. sz.

315.2

raktára.

Karácsonyi és ujévi ajándékok,

melyek állandó értékkel birnak, ugy fölnőttek, mint ifjak számára legnagyobb választékban jutányos áron kaphatók:

Felsenburg Fülöp

órás- és ékszerésznél

317.2

Léván.

! Verseny Triesztnek !

Czirók János

fűszerkereskedő Léván

azon előnyös helyzetben van, hogy kávészállitmányait közvetlen a termelők kezéből kapja; ennélfogva:

a trieszti árukkal versenyez.

Egy kilo kávé . . . . . 1 frt 55.

Ujévtől kezdve, a fogyasztási adó megszüntetése után **még olcsóbb!**

Ugy helyben, mint vidékre történt megrendelések pontosan s gyorsan teljesittetnek.

113. -4.

Nyulat, foglyot, özet, fenyvesmadarat

s egyébb konyhai vadakat illő áron alulirott állandóan vásárol és jutányosan elad.

Ugy a vadászattal foglalkozók, mint a fogyasztó közönség bizalomal fordulhatnak alulirotthoz.

Ugyanitt decz. 8-tól kezdve **friss hal** is kapható.

Léván (Rozmaring-utcza)

316. 6-4

Breier Zsigmond,

hal-és vadkereskedő (nyáron szobafestő.)

Hentes üzlet.

Alulirott értesitem a t. közönséget, hogy üzletemben naponta friss **hus** és **virsli**, mindennemű **kolbasz s egyébb töltelékek** kaphatók: ugymint **tö:tött sonka, mortadell parizer, nyelvkolbász, főzelék-kolbász** (auflag), **debreczeni-kolbász, nyári-szalami** és minden egyébb friss töltelék. Továbbá **füstölthus: sonka**, kolbász stb., valamint füstölt **kismalacz** egészben, vagy kisebb részletben is.

A mérsékelt árak, a hus finomsága s a készitmények izletessége ajánlják áruimat.

Léván, 1882. decz. 8. Tisztelettel

318..2

KEVICZKY DÁNIEL,

üzlettulajdonos.

KOSSUTH LAJOS Iratai a Pesti Naplóban.

— Báró Kaas Ivor vezérczikkei a Pesti Naplóban. —

— Legkimeritőbb távirati és közgazdasági rovat a Pesti Naplóban. —

314 3-1.

Előfizetési fölhivás

a

Pesti Napló

1883-ik évi folyamára.

A PESTI NAPLÓ azon rendkivüli kitüntetésben részesül, **hogy 1883-ban Kossuth Lajos Iratait közölheti.**

Midőn az erre vonatkozólag a PESTI NAPLÓ-ban megjelent nyilatkozatokra utalunk, itt csak azt emlitjük föl, hogy **Kossuth Lajosnak** e közzéteendő Iratai oly dolgozatokból állanak, melyekre nagy hazánkfiának az **aktualitás mozzanatai,** legyen az politikai, legyen társadalmi, vagy tudományos tekintetben alkalmat adnak, vagy, melyek Kossuth Lajos eseményteljes **életéből vett reminiszczencziákat** tartalmaznak

Kossuth Lajos ez Iratait, a kiadó-tulajdonos, az Athenaeum-társaság, egyedül a Pesti Naplóban jelenteti meg, s azok utánnyomatása tiltva van.

A PESTI NAPLÓ szerkesztősége és kiadótulajdonosai ezenkivül is viszonzandók a magyar napiirodalomban majdnem páratlanul nagy arányu pártolást, melyben a PESTI NAPLÓ részesül, ujabban is a lap tartalmának emelésére több jelentékeny intézkedést tettek.

Vezérczikkeink nagyobb részét ezután is a fényes tollu publiczista, **báró Kaas Ivor** irja.

Bécsben főkszerkesztőséget rendeztünk be, mely a diplomáczia e székhelyéről minden érdekesebb hirt lapunkkal táviratilag tudat.

Az ország minden nevezetesebb helyén tudósitóink vannak, kik a fontosabb híreket velünk táviratilag közlik.

Gazdasági rovatunk kielégithet minden igényt.

Földmivelési rovatunk vezetését a magyar gazdaközönség régi meghitt barátja: **Kodolányi Antal** vette át.

Tárczánk az érdekes olvasmányok egész sorozatát nyujtja.

Folytonosan két regényt közlünk.

Ajánljuk a PESTI NAPLÓT a magyar olvasó közönség további figyelmébe.

A PESTI NAPLÓ megjelen **naponkint kétszer,** hétfőn reggel s ünnepnap után reggel **rendkivüli számokat** ad ki.

Előfizetési árak:

Egész évre	**24 forint**	**Negyedévre**	**6 forint**
Félévre	**12 „**	**Egy hóra**	**2 „**

Ha az esti kiadás postai **különküldése** kivántatik, a fölülfizetés havonként 35 kr, évnegyedenként 1 frt.

Az előfizetést, melyre a postai utalványokat ajánljuk, minél előbb kérjük megtétetni, hogy az olvasó az ujév napjával kezdődő nagyérdekü közleményeket rendesen vehesse. Az előfizetések Budapestre a **Pesti Napló kiadóhivatalába** (Barátok-tere, Athenaeum-épület intézendők.

A Pesti Napló szerkesztősége és kiadóhivatala.

Minek PESTRE? mikor nálam

Minek BÉCSBE? minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre

HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER & WILSON-

gépet

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi czélokra ajánlom, 5 évi jótállásom mellett a Singer gépeket 40 frtért. Öreg gépek becseréltetnek, vagy igazittatnak jutányos áron; géptűk, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA

319. 38-36.

kereskedésében Léván.

Nyomatott Dukesz Lipótnál, Léván.

A BARS rendkivüli melléklete.
51-ik számához. Decz. 17. 1882.

Tehet-e Barsmegye valamit Fiumeért?

(N. N. J.) Még azokat is, kik országos dolgokkal nem igen foglalkoznak s kik Fiuménak hazánkhoz való viszonyát kevésbbé ismerik, meglepte azon részvét, melyet a fiumeiek Simonyi Ernő halála alkalmával tanusitottak. Fiuménak már rég nem volt oly nagy halottja, mint Simonyi Ernő. S ez a pompa, melyet a fiumeiek Simonyi tetemének Abbazziából Fiuméba, s illetöleg a fiumei indóházig történt áthozatala alkalmával kifejtettek, annyira fölötte állt a Budapesten végbement végtisztesség alkalmával tanusitott részvétnek és pompának, hogy az utóbbi amannak még csak árnyéka sem volt.

A fiumeiek nemcsak olyan embernek ismerték el Simonyit, kinek neve hazája határain kivül is tisztelve ismert, s azért az elhunyt feletti gyásznak arányban kellett állnia az elhunyt nagyságához; de ama gyász alkalmával érthetövé tették elöttünk az anyaországhozi erös ragaszkodásukat, s a rájok hosszú évek során nehezedő provizórium sulyát.

A halottak emléknapja alkalmából egyik igen elterjedt lapunk vezérczikkét igy kezdette: „tulajdonképen ez (azaz a halottak napja) a mi nemzeti ünnepünk“ —!! Ugyanezt mondották a fiumeiek is Simonyi temetése alkalmával, állitván: hogy a provizóriumnálok már sine fine fogtartani, s keservükben már ők is sohajtják a halált.

Hosszu vajudás után Ciotta János, lovag Thierry Frigyes, Terzi Károly Jenő és dr. Gelletich Miklós urak személyében megválasztotta Fiume a regnikoláris küldöttséget. Érzületre nézve mind a négy: tizenhárom próbás magyar. Mind a négynek legföbb vágya, Fiumét végleg s minden fonntartás nélkül Magyarországhoz csatolni s a provizóriumnak valahára véget vetni.

Mi állt utjában annak, hogy e vágyuk maig sem teljesült, azt e sorok irója nem tudja. De mivel a küldöttség egyik tagjával, Terzi Károly Jenő urral, mint régi ifjukori barátjával sürü s igen bizalmas levelezésben áll, e levelezésből azt látja, hogy a fiumei kérdés eldöntésének halogatása a horvátok malmára hajtja a vizet, s mivel e kérdésnek függöben tartása miatt folyton szaporodik Fiuméban is a csüggedezők száma, azt hiszi, hogy a magyarországi municzipiumok helyesen cselekednének, ha a még mindig megoldatlan közjogi kérdés, azaz a fiumei kérdésnek minél előbbi megoldását az országgyülésen megsürgetnék, s egyuttal hasonló eljárásra a többi municzipiumokat is felkérnék.

Barsvármegye közönsége, törvényhatósága is fejthet ki mócziót e nemzeti kérdés érdekében; intéző férfiaink használják föl hatáskörüket, teremtsék meg az utat módot, melynek segitségével az ügy kedvező megoldása várható.

De nemcsak ezen, más téren is előmozdithatjuk Fiume javát.

Novemberhó 15-én átadatott a forgalomnak azon pálya, mely a fővárost Fiuméval a legegyenesebb uton összeköti, Bares, Szent-Lörincz, Dombóvár Simontornya, Kelenföld. Egy tengeri kikötőbe sem jutunk tehát oly rövid idő alatt, mint Fiuméba.

Ma már alig van hazánkban oly szegény háztartás, hol rizst, kávét ne fogyasztanának, Rengeteg pénz vándorol külföldre tőlünk oly árukért, melyek a legjobb minőségben és a lehető legjutányosabb árakon épen Fiuméból szerezhetők be. A józan ész parancsa szerént az volna helye, hogy minden szükségletünket első sorban is hazai termékkel elégitsük ki. És mi még is nem Fiuméba, hanem Bécs, Hamburg és Altonába, azaz a külföldhöz fordulunk. Nem gondoljuk meg, hogy az oda kiküldött pénzünk onnét többé soha viszsza jönni nem fog, s ezenfölül a szállitmány által idegen vasutak forgalmát, jövedelmét mozditjuk elő.

Kérdést intéztünk elökelő fiumei kereskedőkhöz: miért nem hirdetik áruikat a hirlapok utján ép ugy, mint a bécsiek, hamburgiak, altonaiak? s a minket méltán megszégyenitő felelet igy szól: „Mi ismerjük magyar testvéreinket, ők ép ugy, mint a görögök, törökök, örmények, perzsák és más keleti fajok minden hazait mellőznek s a külföldi után rajongnak, Mi nem koczkáztatjuk a pénzt hirlapi hirdetésekre, mert tudjuk, hogy a magyar ember már csak azért is nem vásárol Fiuméban, mert Fiuméban otthon van s neki semmi sem kell a mi honi. Mi tehát hajó, — és vaggonszámra szállitjuk a kávét, rizst, mandolát, czitromot, narancsot, datolyát, gesztenyét s a t. részint mint önterméstünket, részint mint áruczikket Bécs, Hamburg, Altona és más északi városba és kikötőkbe, hol aztán magyar testvéreink már a második, harmadik kézből megveszik azokat“.

És a fiumeieknek igazuk van. Nincs postahivatal, hova a fentebb nevezett északi kikötőkből szállitmány ne érkeznék.

Ez viszás helyzet. Ennek meg kell változni, s magányosok ép ugy, mint kereskedőink nem csak helyesen, de kötelességszerüleg is cselekesznek, ha ezután nem Trieszt, nem Bécs és nem Hamburg, vagy Altona, hanem mindenekelőtt Fiuméből szerzik be olyan szükségleteiket, melyek Fiuméban is megkaphatók ép ugy, söt még jobban, mint a nevezett külföldi helyeken.

De föltétlenül elvárhatjuk magyar kisebb kereskedőinktől, mint Samassa A., Czirók J., Missik J., Kern testvérek, Klain Ő., Czirók Ist. urak és másoktól: hogy bevásárlóik bizalmának emelése szempontjából ugy, mint a nemzeti érdekek megvédése tekintetéből is Fiumében eszközöljék megrendeléseiket.

Tehát ezen a téren is előmozdithatjuk Fiume javát, előmozdithatjuk kereskedésünket, vasuti sajátközlekedésünket, szaporithatjuk jövedelmünket, emelhetjük adóképességünket, és a mi fő, mégis hazánk határain belül marad pénzünk.

Tanügy.

A barsi h. h. néptanitóegylet közgyülése.

(Vége.)

IV. Arany Lajos ily czimü értekezése: „Mikép lesz helyes a tanitásmód tárgyára, czéljára és a tanitó magaviseletére?“ — az idő rövidsége miatt elnapoltatott.

V. A gyámoldai-részvény-hátralékosokra egy döntő és szigoru határozat hozatott; nevezetesen az, hogy a pénztárnok a n. t. esperes urnak fogja kimutatni az illető hátralékosok neveit; kérve öt, hogy a Can. vis. alkalmával, kérlelhetlen szigorral vegye be a kimutatott összeget.

VI. A netán történhető félreértés kikerülése czéljából határozatba ment, hogy mindazon tanitók, akik a létező tanitói gyámoldának tagjai, Veres Lajos, Gungits György és Kutassy Dénes tanitók által szerkesztendő nyugta szerént, mit a gyámoldai pénztár rovására kell készitení, a nyomda utján kapják az igazolványt évifizetéses összegekről; hogy igy részben a gyanusitás, részben a kötelességbeni hanyagság kitünjék, — és a való, az igaz — mint a tiszteletnek egy nemes zászlója e tárgyban magasan lebegvén: hozzon egyetértést s kötelességszerü cselekvést s a hivatalnokok iránt kellő bizalmat és tiszteletet a tagok részéről.

VII. Nagy vitára adott alkalmat a: Tóth Lajos énekvezér elnöklete alatt kiküldött bizottság „dalárdai“ alapszabályt illető müve, — mely azonban, a helyi viszonyok beismerésével elfogadtatott.

Méltó megjegyezni itt azt, hogy a prot. tanitói testület ékességét a dalárda csak emelni tudná s az iránt minden tagnak mély tisztelettel kellene lenni. — Node, a gyümölcs sem érik meg egyszerre! Várjunk az időre! Egy percz alatt kivivni nem lehet semmit! Az eszmék hadd érlelödjenek akként, hogy a kellő diadal elérhetövé vállhassék!

Elfogadtatott, mint fönnt emlitém, de ugy, hogy nagyon kevesen irták alá neveiket!

Barátim! Mikor egy szecsei nép tud lelkesülni ily ügyben, nektek okvetlenül kell ez irányban példát mutatnotok. E szóért azonban ne haragudjatok reám.

VIII. A jövő évi „Országos tanitói gyülés“-re, az átalánosan becsült és tisztelt Kutassy Dénes tagtárs, ujolag megválasztatott — titkos szavazat utján — képviselőnek.

IX. Inditványoztatott, hogy vétessék egy pecsét az egylet számára. Ez azonban elhalasztatott addig s azért, mig meg nem tudjuk azt, hogy a N. M. zsinat mily czimet választott magának, mely czim — mint felekezeti tanitókra is — irányadóul szerepelne.

X. Molnár Aladár emlékszobrára 10 frt. gyült be s küldetett az illető helyre.

XI. A jövő gyülés helyéül Léva, idejéül pedig a m. t. egyh.-megyei közgyülés előtti nap tüzetett ki.

Tárgyai:

1. Elnöki, pénztárnoki, könyvtárnoki jelentések. Az elnapolt értekezés fölolvasása. 3. Gyakorlati előadás. 4. Netán érkezendő „Értekezések„ fölolvasása; korszerü inditványok s eszmék megvitatása stb.

2. Tisztujitás.

A gyülés — a tagoknak megjelenésükért: az elnök által mondott szives köszönettel — bezáratott.

Szente Pál,
ref. praeoráns tanitó, a barsi h. hit. népt. egyl. I-ső jegyzője.

A lévai nöegylet alapszapályai.

(Vége)

14. §.

A jegyző

viszi az egylet levelezéseit, szerkeszti az egylet évkönyvét; a közs- és választmányi gyülések jegyzőkönyveit vezeti s a tagsági okleveleket kiállitja.

15. §.

A választmány

a) a szükséghez képest gyüléseket tart, melyekben érvényes határozathozatalra, az elnökön kivül, az igazgatóválasztmány 6 tagjának jelenléte szükséges; — a szavazatok egyenlősége esetében: az elnök szavazata dönt;

b) hatásköréhez tartozik minden egyleti belügy, az árva- és gyermekmenház fölötti felügyelet;

c) kötelessége a pénztári számadásokat s a gondnok által készitett leltárt évenként kétszer, az év végével és a közgyülés elött megvizsgálni s fölülvizsgálat végett a közgyülés elé terjeszteni;

d) működéséről a közgyülésnek számol;

e) az ujonan jelentkezett tagokat fölveszi;

f) a tagsági hátralékok behajtása iránt intézkedik.

B. Közgyülés.

16. §.

Rendes közgyülés tartatik évenként deczember hóban, Léván. Rendkivüli közgyülést azonban az elnök annyiszor hivhat össze, ahányszor azt az egylet ügyei kivánják, melyben a jelenlevő tagok szótöbbsége határoz.

17. §.

A közgyülés hatásköre:

a) a választmány részéről szóló jelentések tárgyalása;

b) a pénztári számadások fölülvizsgálata s a pénztári maradék fölötti intézkedés;

c) a tisztviselőknek s a 18 választmányi tagnak megválasztása;

d) az alapszabályok módositása, ez azonban az elnök által a meghivókban, mint gyülés tárgya különösen megemlitendő;

e) a pénzforrások szaporitása s átalában az egylet föntartásáról s ügyeinek előmozditásáról való intézkedés.

18. §.

A közgyülés határozatainak érvényességére a jelenlevő tagok szótöbbsége kivántatik.

19. §.

A közgyülés jegyzőkönyvének hitelesitésére az elnök és jegyző aláirása mellett, erre kiküldött két tag névirása is megkivántatik. A választmány jegyzőkönyve fölolvastatván, az elnök aláirása által kitelesittetik.

V. Az egylet föloszlása

Ha az egylet bármily körülmények-okozta viszonyoknál fogva működését kényszerülve látja föllüggesztení, e fölött a közgyülés azon évi tagjainak ⅔ (két harmadának) határozata bir teljes érvénynyel s ez esetben minden java: egy, Léván fönnálló, a közgyülés által meghatározandó jótékony czélra fordittatik, vagy kedvező viszonyok beálltáig e vagyon tökésittetik s kezelése Léva város hatóságára bizatik.

Léván, 1881. évi jan. 8-án tartott közgyülésén.

MAILÁTH ISTVÁNNÉ elnök. HOLLÓ SÁNDOR egyleti jegyző.

MÁCSAI LUKÁCSNÉ
RIMANÓCZY ANTÓNIA
választmányi tagok.

Utóirat.

A nagyméltóságu belügyminiszterium 1875. évi 1508. számu rendeletéhez képest kijelentetik: hogy ha az egyesület az alapszabályokban foglalt czélt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, amennyiben további müködésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul fölfüggesztetik s a fölfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest, végleg föl is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni föloszlatás terhe alatt köteleztetik.

Kelt mint fennt.

HOLLÓ SÁNDOR egyleti jegyző.

50,532. szám.

Látta a magyar királyi belügyminiszter oly megjegyzéssel, hogy mindazon, esetleg hozandó közgyülési határozatok, melyek az alapszabályok megváltoztatását, az egylet föloszlását s ez esetben vagyonának hovaforditását czélozzák, foganatositás előtt a kir. belügyminiszteriumhoz fölterjesztendők.

Budapesten, 1882. évi szeptember hó 15-én.

A miniszter helyett:
PRÓNAY államtitkár.

Lévai piaczi árak.

(Rovatvezető: Kónys J. városi kapitány.)

Buza: mmázsája 8.20——8.50 kr. Rozs: 6.50 kr. Árpa: 7.—7.60 kr. Zab: 5.70 — frt. Kukuricza: 5.70 frt — kr. Köles: 5.— Burgonya, kilója: 3 kr. Szinliszt: 100 klg. 21 frt. Zsemleliszt: 19 frt. Kenyérliszt 15 frt. Derece: 8.— kr. Kenyér: fehér kilója 12—14 kr. barna 9½—10 kr. Buzadara: mm. 16 - 23 frt. Borsó: 12 frt. Lencse: 12 frt. Bab: 7.80—5 frt. Köleskása: 12 frt. Hajdina: 14frt. Árpakása: 20—24 frt. Ujbor hl. 4 7 frt. Ubor: 14—16 frt. Sör: 12 frt, Szalonna: klg. 88 kr. Disznózsir: 88 kr. Marhahus: 44—48 kr. Borjuhus: 44—48 kr. Disznóhus: 60 kr. Faggyu: 56—60 kr. Gyertya: 64—72 kr. Szappan: 48 kr. Széna métermázsánként: 2 frt 50 kr. Repczeolaj: 48 frt. Lenolaj: 56 frt. Bükkfa öle: 11 frt. 20 kr. Cserfa: 12 frt. Tölgyfa: 11 — frt. Fenyő: köbméterre 8 frt. 20 kr. Zsindely, 1 00 drb 9frt 50 kr. Deszka párja 80-90—1 frt 20 kr. Lécz párja 24 kr. Napszám: férfi ellátás nélkül 60 kr., ellátással 40 kr.; nő ellátás nélkül 40 kr., ellátással 30 kr.; gyermek ellátás nélkül 25 kr., ellátással 20 kr.

Nyilttér.

I.

Fényképészeti felvételeket

még a téli évadban is, naponként d. e. 10 órától kezdve, d. u. 3 óráig állandóan és pontosan eszközöl

Léván, Zöldkert utcza 35. sz.

Licskó János,
fényképész.

II.

Egy jó házból való fiu, kereskedői tanonczként azonnal fölvétetik

Kern Testvérek
kereskedésében, Léván.

III.

A közönség figyelmébe.

Igen sok beteg kevesebbet szenvedne, ha a megfelelő gyógyszerek mindjárt kezdetben kéznél lennének. Ennélfogva az oly könyv, minő a „Dr. Airy gyógymódszere“ mely, nemcsak a betegségek leirását tartalmazza, hanem egyuttal orosilag kipróbált és ezerszeresen jónak bizonyult háziszereket sorol fel, minden betegre nézve a **legnagyobb becsesel** bir. Az emlitet s Richter kiadóintezetében Lipcsében megjelent röpirat, melynek szövege számos ábrával van ellátva **Gorischek K.** egyetemi könyvárus által (**Bécs, I.** Istvántér, 6. sz.) 75 kr. beküldése után **bérmentve** küldetik meg

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és kiadótulajdonosok:
CSUKÁSSY JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési ára:
Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt. 20 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker. kalap-utcza 16. sz.

A t. magyar olvasó közönséghez!

A „BUDAPESTI HIRLAP"-ot egy irói társaság alapitotta 1881. nyarán s a tisztelt olvasó közönség oly lelkesen fölkarolta iróinak érdekeit, hogy ezek ma már másfélévi munka és siker dicsőségére hivatkoznak.

A „Budapesti Hirlap" nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatot nem kiván se kormánynak, se jobb-se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak.

Miből állanak ezek a szolgálatok?

Első sorban abból, hogy **mindenről** a mi az országon belül, vagy kivül akár politikai, akár társadalmi, akár müvészi, akár tudományos téren fölmerül: **hiven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimeritően és részrehajlás nélkül értesitse közönségét.**

E tekintetben egy hazai lap sem mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP"-ot. Vannak a nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósitanak, **de nincs, mely pontosabban és pártatlanabbul adná értesitéseit.**

A „BUDAPESTI HIRLAP" olvasó közönségén és iróin kivül nincsen senkinek e kerek földön lekötelezve, se **osztálynak**, se **pártnak**, se **kormánynak**, se nyilvános, vagy magán **társaságoknak**: a „BUDAPESTI HIRLAP" a legfüggetlenebb lap Magyarország fővárosában, a hol az egyik lap a pénzvilágnak, a másik egy egy hatalmas vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik zsidóknak, az ötödik a klerusnak, a hatodik a szabadkőmüveseknek, a hetedik, nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP"-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktálja vezérczikkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság: **a nagy közönség és az ország azonos érdeke.**

Ennek tesz szolgálatot, a ki a „BUDAPESTI HIRLAP"-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „BUDAPESTI HIRLAP" rendes tartalma a következő: I. Politikai és társadalmi vezérczikkek, II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárczák, mindennap rendesen kettő. III. Az apró politikai hirek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a müvészetek rovata. IV. A fontosabb események bővebb leirása külön czikkekben. V. Távirati tudósitások. VI. Napi események rovata. VII. Közgazdaság. Ezenkivül a mellékleten rendesen egy-egy vezérczikk a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósitások, tárcza, törvényszék, vidéki hirrovat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató czikkek, tudósitások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

A „BUDAPESTI HIRLAP"

rendes irói:

Csukássi József szerkesztő, b. **Kaas Ivor**, gr. **Teleki Sándor** ezredes, **Rákosi Jenő, Balogh Pál, Szokolay Kornél, Rákosi Viktor, Benedek Elek, Kacziány Géza, Barényi László**, dr. **Volf Vilmos.**

Rendkivüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események szinhelyére külön tudósitókat küldünk, akik ügyességök és megbizhatóságuk által egyaránt lekötelezik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendes tudósitóink vannak, a kik közvetlen benyomásaik alapján adnak hirt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

Jövő január első napján kezdjük meg közlését gr. **Teleki Sándor** ezredes, kitünő dolgozótársunk, nagyobb munkájának

GARIBALDIRÓL

a mely történetet ir egy regény érdekfeszitő erejével; adomákat beszél, melynek hősei a most letünt évtizedek legnagyobb politikai ajkai. Oly mü lesz ez, melynél érdekesebbet és vonzóbbat a magyar könyvpiacz ez idő szerint nem fog nyujtani.

Ezenkivül gr. **Teleki Sándor** virágvasárnapján Olaszországon át Párisba utazik. Utba ejti **Turint**, hogy **meglátogassa Kossuthot**, kit hazatérte óta nem látott. **Párisban** betér régi jó barátjához **Hugó Viktorhoz**, kivel számüzetése idején éveket töltött Jersey szigetén. Azután fölkeresi ifju **Dumas Sándort**. Teleki Sándor e nagyérdekü ut emlékeit, benyomásait **kizárólag** a „BUDAPESTI HIRLAP"-ban fogja közzé tenni. Azt hisszük ennél örvendetesebb hirt alig közölhetnénk t. olvasóinkkal.

A „BUDAPESTI HIRLAP" a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

Előfizetési ára:

Félévre 7 forint. — Évnegyedre 3 forint 50 krajczár. — Egy hóra 1 frt 20 krajzár.

Az előfizetés legegyszerübben postautalványnyal teljesithető e czimen: „Budapesti Hirlap" Budapest, kalap-utcza 16. szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP"-ot, első és rendithetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötelező figyelmébe.

CSUKÁSSI JÓZSEF, RÁKOSI JENŐ,
a „Budapesti Hirlap" kiadó-tulajdonosai.

Mutatványszámokkal szivesen szolgál a kiadóhivatal.

Nyomatott Dukesz Lipótnál, Léván.